

PRACOVNÍ LISTY

ŘEŠENÍ

pro 6.–7. ročník ZŠ

Metodický materiál pro vyučující především českého jazyka a dějepisu
zpracovaný Mgr. Kateřinou Schwabikovou
se souhlasem autorky knihy PhDr. Veroniky Válkové

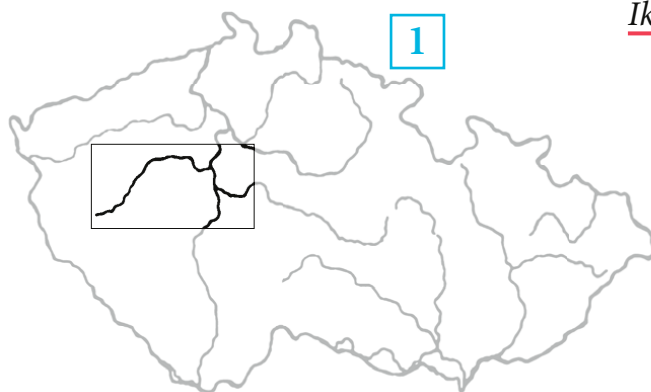
PRACOVNÍ LIST 1 – ŘEŠENÍ

Kde se Bára ocitla tentokrát?

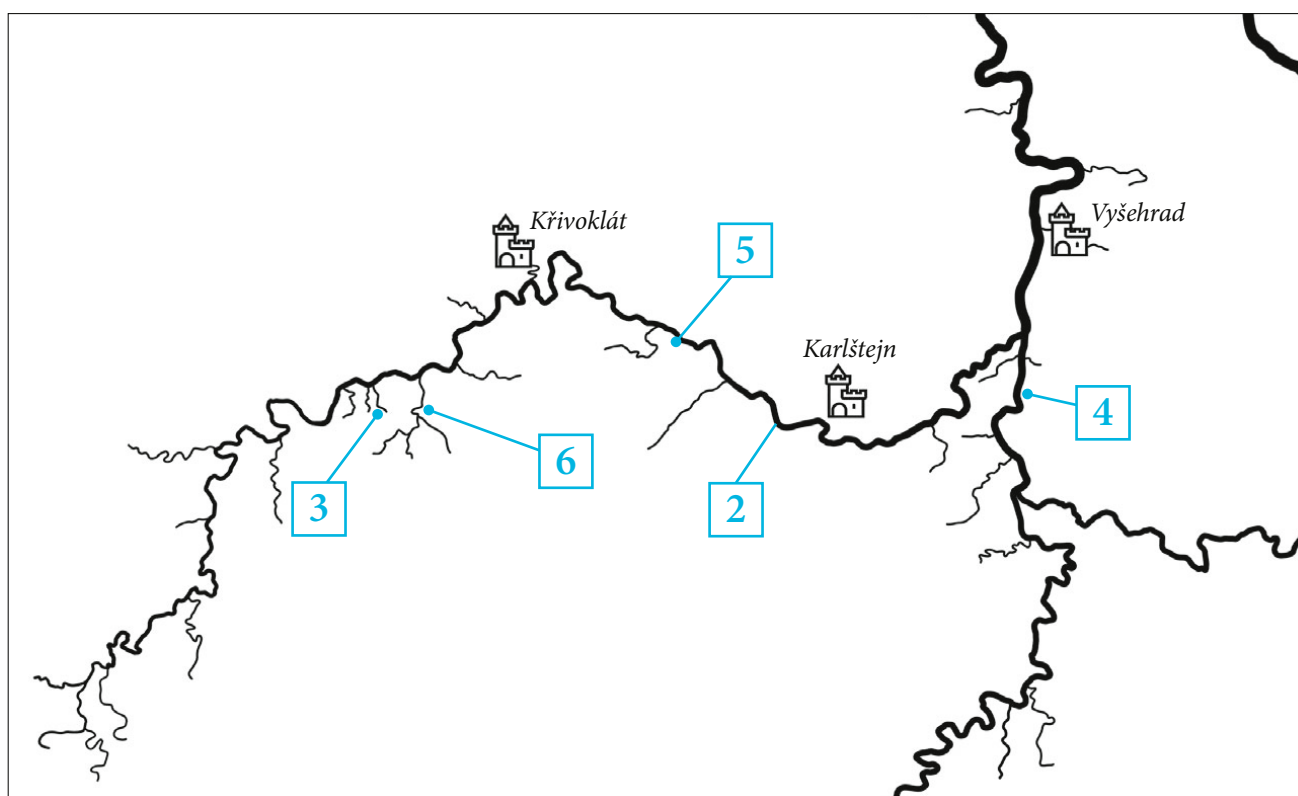
ÚKOLY:

1. Připrav si tužku nebo propisku a červenou pastelku, knížku *Keltové – Druidův poklad* a internet, případně tvůj Atlas ČR.
2. V knížce si na s. 165 dole a dále na s. 168–169 ještě jednou pozorně přečti, jak se Báře podařilo zjistit, kde se v příběhu ocitla.
3. Přečti si pozorně níže uvedené názvy míst a s pomocí internetu či atlasu pak do mapy ČR nebo výseku mapy zakresli místa, o kterých je v příběhu řeč, a pomocí číselných odkazů je propoj se správnými názvy. Keltské názvy podtrhni červeně.
4. Označ do mapy ČR přibližně místo, kde žiješ.

1	země kmene Bójů
2	Berounka
3	Podmokly
2	<u>Misa</u>
4	Závist
5	Stradonice
6	Skryjská jezírka

<u>Ikovellaunina jezírka</u>	6
<u>Boudobriga</u>	4
<u>Boiohémum</u>	1
<u>Msa</u>	2
Bohemia	1
<u>Windobriga</u>	5
Česká republika	1

PRACOVNÍ LIST 2 – ŘEŠENÍ

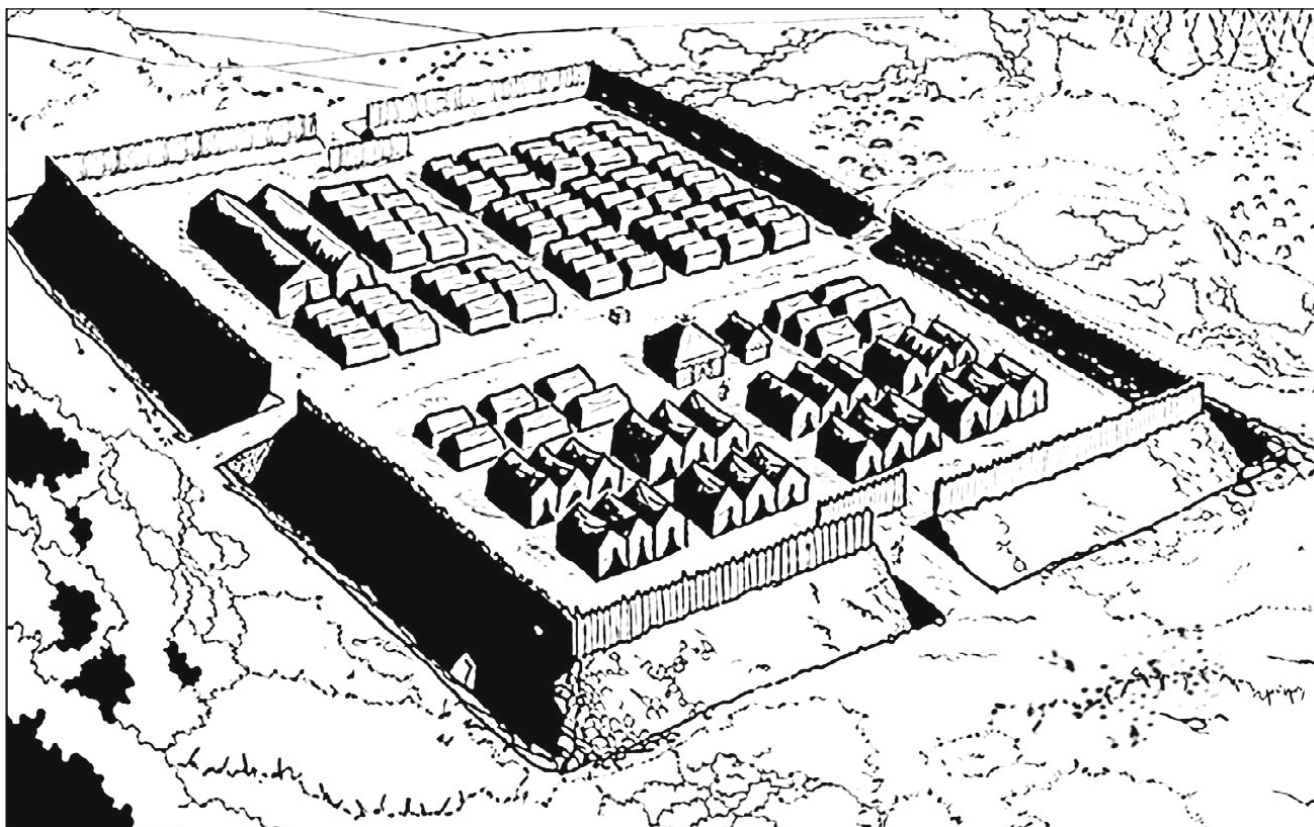
Jak vypadal římský vojenský tábor?

ÚKOL:

Na začátku příběhu Báru zajali Římané a ona měla možnost zblízka vidět, jak probíhá skvěle zorganizovaná a blesková stavba jejich přechodného vojenského ležení. Vše v něm mělo své přesné místo. „Jako by tu měli čtverečkový papír,“ konstatovala Bára.

Ty máš čtverečkový papír. Připrav si nůžky a lepidlo. Pak z přílohy 1 vystříhej čtverečky s obrázky, sestav z nich obrázek římského tábora a nalep ho na síť.

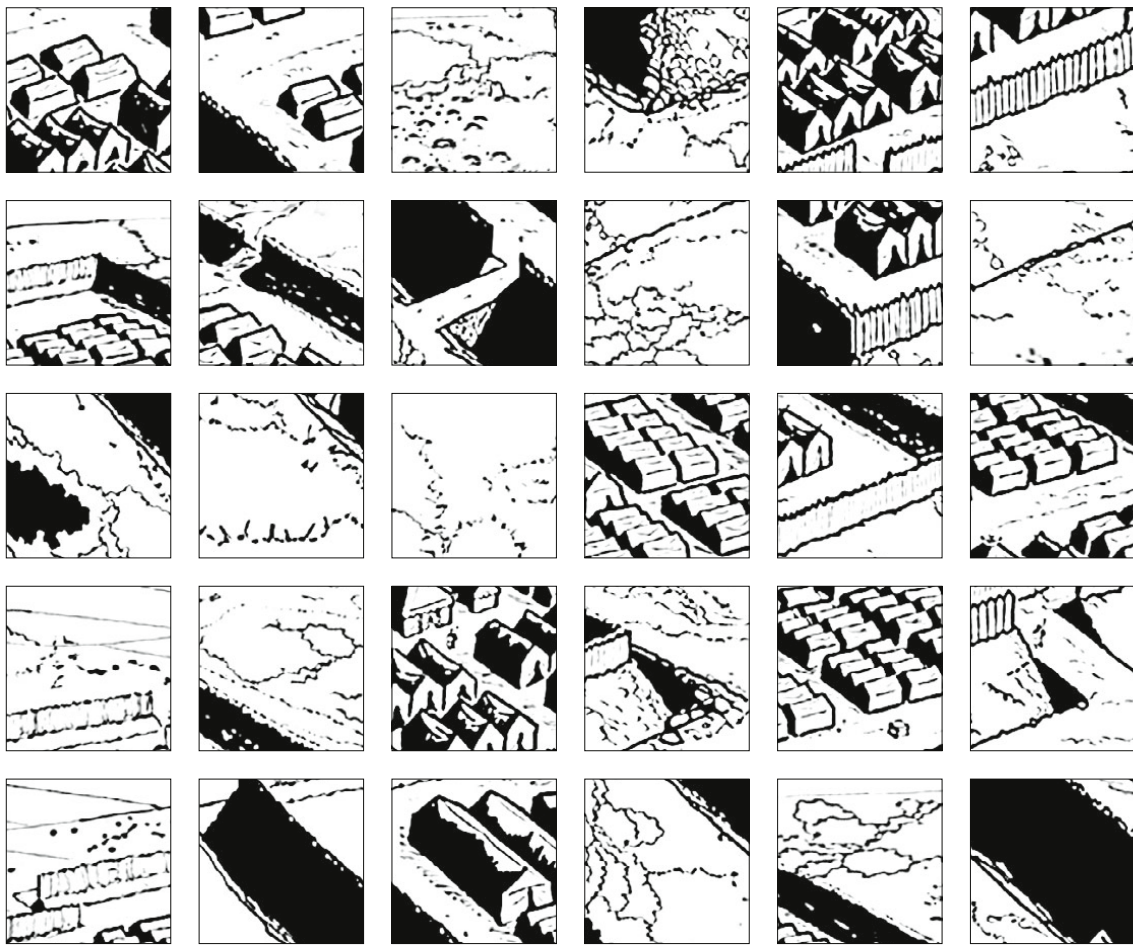
Budeš stejně rychlý a přesný jako Římané?

PRACOVNÍ LIST 2

Příloha 1

PRACOVNÍ LIST 3a – ŘEŠENÍ

Kudy vede cesta z močálu?

ÚKOL:

Bára unikla ze zajetí Římanů díky odvážné cestě skrz močál. Její průvodce jí ukázal, kam šlápnout, aby neskončila v bahně. Najdi i ty, kudy vede bezpečná cesta skrz bažinu! Zkontroluj příklady a ty, ve kterých není chyba, vybarvi. Zjistíš tak, kudy se dá močálem projít.

PRACOVNÍ LIST 3b – ŘEŠENÍ

Kudy vede cesta z močálu?

ÚKOL:

Bára unikla ze zajetí Římanů díky odvážné cestě skrz močál. Její průvodce jí ukázal, kam šlápnout, aby neskončila v bahně. Najdi i ty, kudy vede bezpečná cesta skrz bažinu! Zkontroluj příklady a ty, ve kterých není chyba, vybarvi. Zjistíš tak, kudy se dá močálem projít.

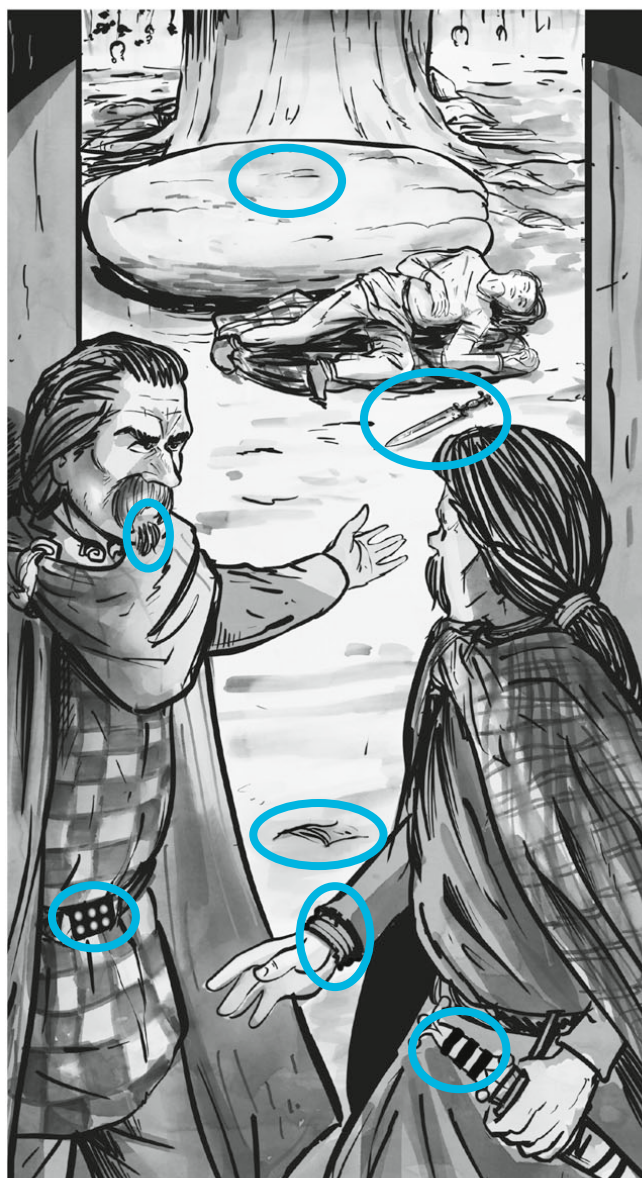
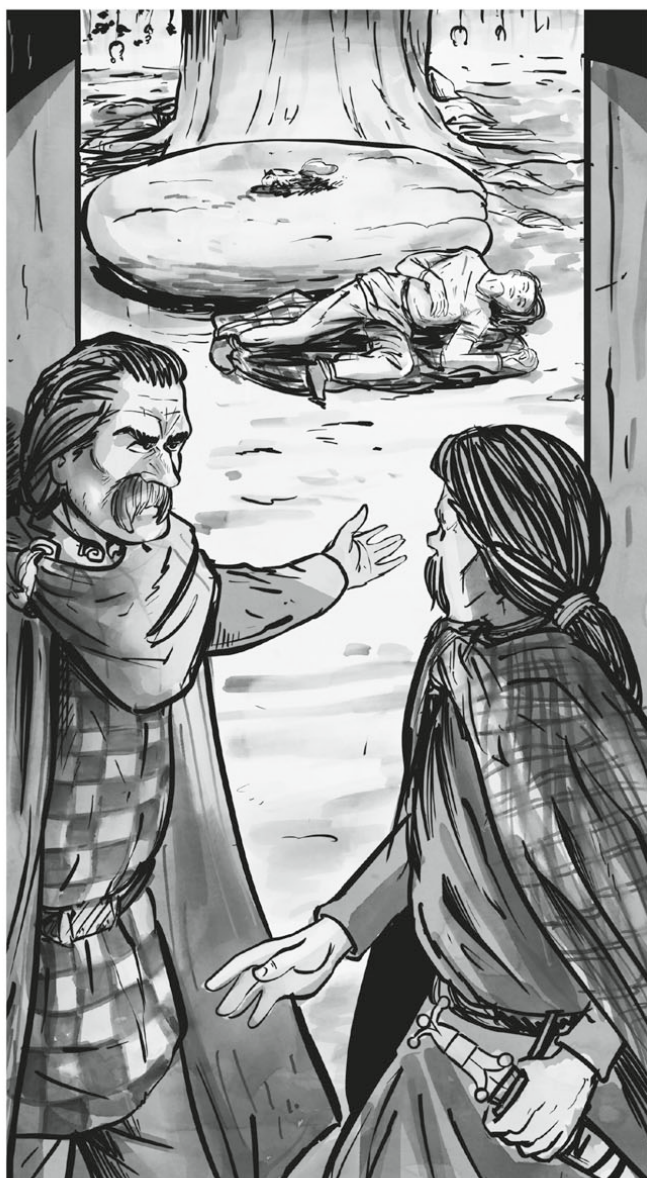
PRACOVNÍ LIST 4 – ŘEŠENÍ

V čem se liší oba obrázky?

ÚKOL:

Na obrázku z knížky vidíš ležet Brana, učně druida Kengetoríga, který byl zavražděn přímo ve svatyni boha Esa.

Najdeš mezi obrázky 7 rozdílů?

PRACOVNÍ LIST 5_1 – ŘEŠENÍ

Jaká zvířata mohli Keltové potkat v lese?

ÚKOL:

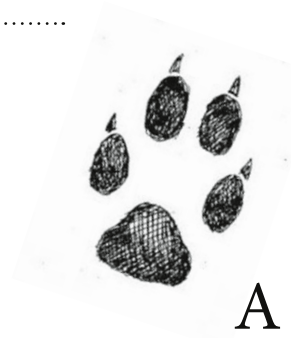
Cestou do oppida Bára s průvodcem procházeli hustým podzimním lesem plným zvěře. S pomocí internetu nebo literatury doplň k obrázkům rodová i druhová jména zvířat, na něž cestou narazili nebo jejichž stopy zaznamenali. Poté ke zvířatům přiřaď obrázky stop, které mohla v bahně či sněhu zanechat.

Jelen evropský

.....
rodové a druhové jméno zvířete

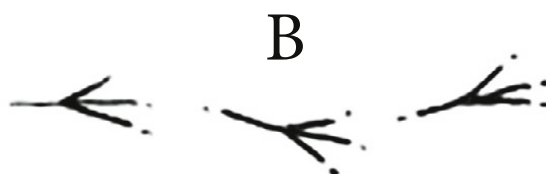
C písmeno stopy
zvířete

Veverka obecná

.....
rodové a druhové jméno zvířete

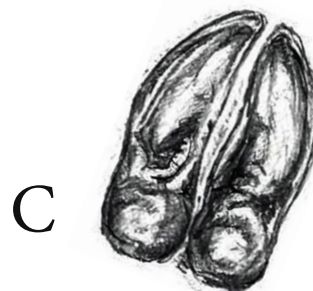
G písmeno stopy
zvířete

Medvěd hnědý

.....
rodové a druhové jméno zvířete

E písmeno stopy
zvířete

PRACOVNÍ LIST 5_2 – ŘEŠENÍ

Liška obecná

rodové a druhové jméno zvířete

A písmeno stopy
zvířete

Rys ostrovid

rodové a druhové jméno zvířete

F písmeno stopy
zvířete

Prase divoké

rodové a druhové jméno zvířete

D písmeno stopy
zvířete

Sojka obecná

rodové a druhové jméno zvířete

B písmeno stopy
zvířete

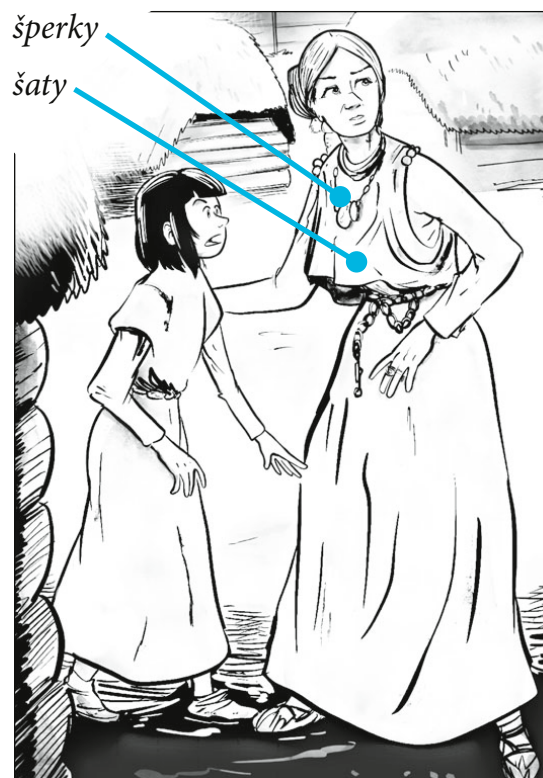
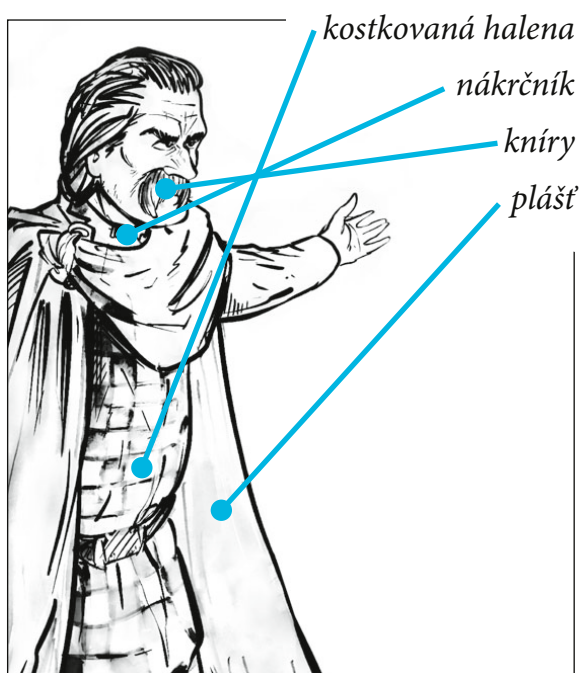
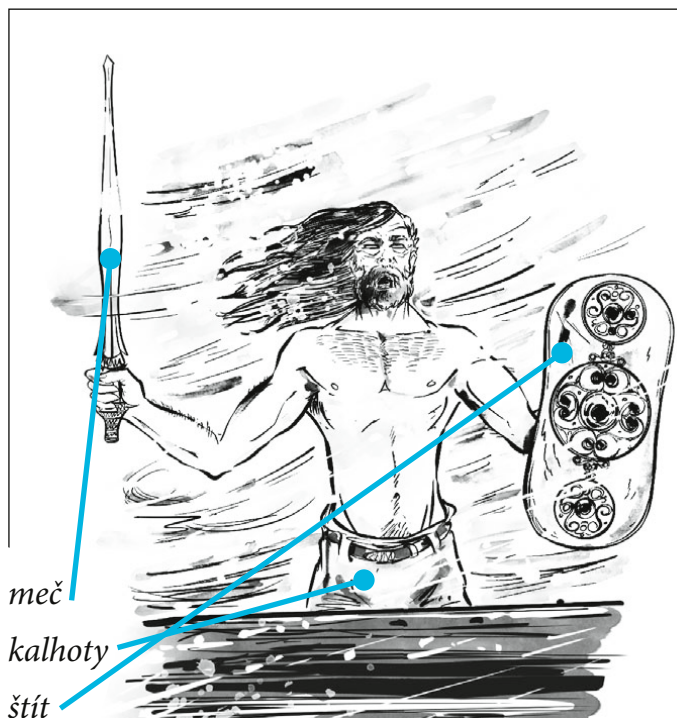
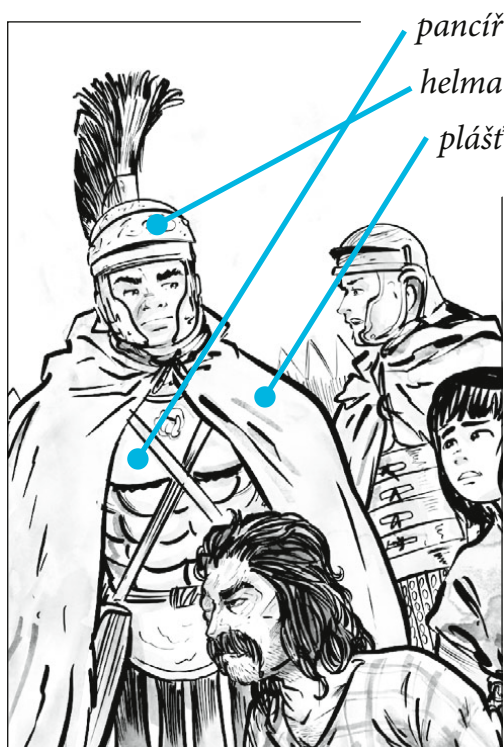

PRACOVNÍ LIST 6_1 – ŘEŠENÍ

Jak se oblékali Keltové a Římané?

ÚKOL:

Na obrázcích vidíš římského legionáře, druida, keltského muže a keltskou ženu. Spoj čarou názvy jejich oděvů, doplňků nebo ozdob s tím, co označují. Pak obrázky hezky vybarvi. Nezapomeň, že keltské oblečení bylo velmi pestré! Píše se o tom v knížce třeba na straně 65 nebo 113.

PRACOVNÍ LIST 6_2

Jak se oblékali Keltové a Římané?

ÚKOL:

Na stránku nakresli římského legionáře na pochodu. Jeho popis najdeš v knížce na s. 13.

PRACOVNÍ LIST 7 – ŘEŠENÍ

Rozumíš slovům z knihy?

ÚKOL:

Bára od Kengetorixe dostala úkol – má pracovat na své dospělosti. Protože dospělost s věkem nesouvisí. Ale kdo je tedy dospělý? Jak jí moudrý druid prozradil: „Dospělý je ten, kdo...“. Vylušti tajenku a zjistíš to!

DRUID
TYRANNOS
KELTOVÉ
PALISÁDA
ESUS

keltský duchovní vůdce, „pravdozřec“

řecky vládce

Galové

opevnění z dřevěných kůlů

keltský bůh podsvětí a mrtvých

HVOZD
OCÍLKA
INDICIE
POKLAD
VERGOBRETOS
ŽELVA
SVATYNĚ
DUŠIČKY
TARANUS
OPPIDUM
SVÉBOVÉ
LATRINA

hluboký les

kovová součást křesadla

stopa, nápověda

Co keltského se našlo v Podmoklech?

keltský vládce

římská útočná formace

obřadní, posvátný prostor

křesťanský svátek připadající na keltský Nový rok

keltský bůh, pán nebes

keltské hradiště (město)

germánský kmen, který bojoval proti Keltům

římské WC

ZLATO
KATAPULT

kov, z něhož Keltové vyráběli mince

útočný stroj Římanů, sloužil k vrhání předmětů

KAISAR
LEGIE

Jak je v knize nazýván Gaius Iulius Caesar?

jednotka římského vojska

KANČÍ TRUBKA
MEDOVINA

jak Bára říkala nástroji zvanému karnyx

nápoj, který Keltové často pili

TORQUES
GALOVÉ
KŘEMEN
RIGANÍ

keltský nákrčník

římsky Keltové

kamenná část křesadla

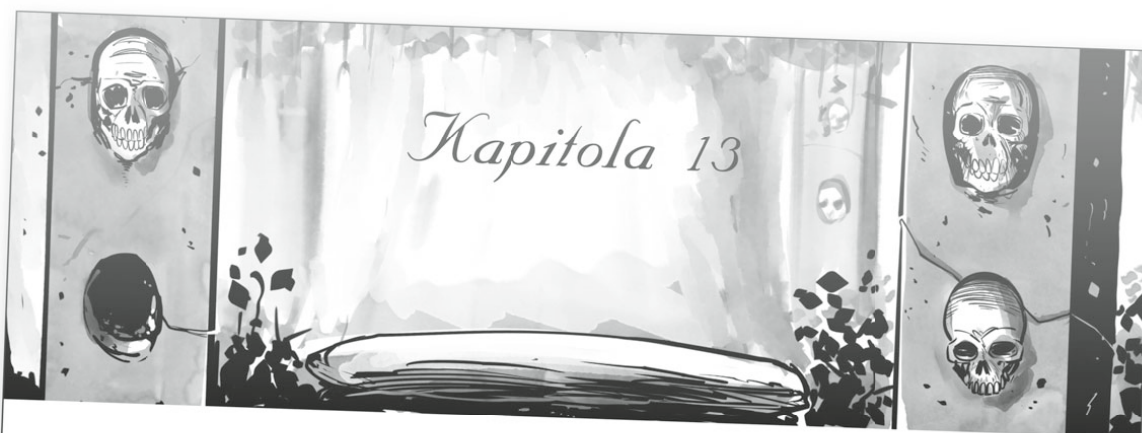
nejvyšší keltská bohyně, vládne nebi i zemi

PRACOVNÍ LIST 8_1 – ŘEŠENÍ

Dokážeš se vyznat v tabulce?

ÚKOL:

Kengetorix Báře vysvětlil, jak Keltové počítají čas a seznámil ji s jejich kalendářem. V následujícím textu a tabulce najdeš přehled keltských měsíců. Text i tabulku si pozorně přečti a pak o každém z tvrzení uvedených v tabulce na konci následující stránky rozhodni, zda odpovídá informacím obsaženým v textu a tabulce (ANO), nebo ne (NE).

Kengetorix dodržel slovo. Ve volných chvílích, kdy neřešili s *vergobrem*, *katuwalem* a dalšími významnými muži plány na obranu Windobrigy, učil Báru tři řady keltských měsíců. *Giamonios*, *simivisonnios*, *ekvos*, což Báře připomínalo latinské slovo pro koně, ale kůň to nebyl, *elembivios*, *edrinios*, *kantlos*, *samonios*, *dumannios*, *rivos*, což Báře pro změnu připomínalo anglické slovo pro řeku, ale řeka to také nebyla, *anagantios*, *ogronnios* a *kutios*. Když už tuhle řadu uměla z paměti, přidal jí mezi *kantlos* a *samonios* ještě měsíc *kvimonios* s tím, že tenhle měsíc se vkládá jednou za pět let. A pak se musela naučit řadu, kde *kvimonios* nebyl, ale mezi *kutios* a *giamonios* přibyl *sonnocingos*. *Sonnocingos* se vkládal také jednou za pět let. Bára pochopila, že Keltové jedou v pětiletých cyklech. V prvním roce se přidá *kvimonios*. V druhém roce je základní řada měsíců. Ve třetím se vloží *sonnocingos* a čtvrtý a pátý rok jsou bez vkladných měsíců. No, a jednou za třicet let, jak ji poučil Kengetorix, se žádný měsíc nevloží. Bára se už chtěla zeptat, kdo si to má, krucikráter, pamatovat, těch třicet let, ale nezeptala se. Protože Kengetorix by se jen usmál a řekl, že druidi. Protože druidi si pamatují prostě všechno. Zřejmě se vyvinuli ze slonů a ponechali si jejich paměť.

Swadu moc volných chvil neměla, protože se spolu s dalšími ženami, zejména z rodin s druidskými kořeny, ale nejen s nimi, připravovala na to, že bude nutno postarat se o mnoho zraněných bojovní-

PRACOVNÍ LIST 8_2 – ŘEŠENÍ

TABULKA KELTSKÝCH MĚSÍCŮ

1. rok	2. rok	3. rok	4. rok	5. rok
giamonios	giamonios	giamonios	giamonios	giamonios
simivisonnios	simivisonnios	simivisonnios	simivisonnios	simivisonnios
ekvos	ekvos	ekvos	ekvos	ekvos
elembivios	elembivios	elembivios	elembivios	elembivios
edrinios	edrinios	edrinios	edrinios	edrinios
kantlos	kantlos	kantlos	kantlos	kantlos
kvimonios				
samonios	samonios	samonios	samonios	samonios
dumannios	dumannios	dumannios	dumannios	dumannios
rivos	rivos	rivos	rivos	rivos
anagantios	anagantios	anagantios	anagantios	anagantios
ogronnios	ogronnios	ogronnios	ogronnios	ogronnios
kutios	kutios	kutios	kutios	kutios
		sonnociingos		

Jsou následující tvrzení pravdivá?

1.	<i>Keltové měli celkem 14 měsíců, ale dva z nich pouze některý rok.</i>	☒ ANO	☐ NE
2.	<i>Každý třetí keltský rok měl 13 měsíců, poslední byl sonnociingos.</i>	☒ ANO	☐ NE
3.	<i>První, čtvrtý a pátý rok měly vždy stejný počet měsíců, ale druhý se lišil názvem.</i>	☐ ANO	☒ NE
4.	<i>Devátým měsícem každého roku byl rivos.</i>	☐ ANO	☒ NE
5.	<i>Měsíce kvimonios a sonnociingos se vkládaly každý jednou za pět let.</i>	☒ ANO	☐ NE
6.	<i>Jednou za třicet let neměl rok žádný měsíc navíc.</i>	☐ ANO	☒ NE

PRACOVNÍ LIST 9 – ŘEŠENÍ

Co vše umí druid?

ÚKOL:

Bára se seznámila s druidem Kengetoríxem, který ji pověděl mnoho o schopnostech druidů a jejich úloze ve společnosti. Poznala, že správný druid je všestranně nadaná osobnost.

Vzpomeň si, co ses o schopnostech pradávných druidů v knížce dočetl(a) a doplň do bílých polí v obrázku druidovy dovednosti.

PRACOVNÍ LIST 10 – ŘEŠENÍ

Co říká stará moudrost druidů?

ÚKOL:

Kengetorix svým učením Báru hodně obohatil a naučil ji mnoho ze své moudrosti. Vystříhni a nalep k sobě útržky keltské moudrosti tak, aby dávaly smysl.

Člověka vyděsí, když cítí něco jiného, než co si myslel, že bude cítit.

Co je dobré pro jednoho, nemusí být dobré pro druhého.

Lidé mohou mít na stejnou věc odlišný pohled a nemusí se nutně jednat o pohled špatný.

Často si myslíme, že se chráníme tím, že odmítáme vidět věci, jaké jsou.

Neměli bychom zavírat oči před pravdou jenom proto, že bolí.

Vědět něco ještě nic neznamená, důležité je chápat, vnímat a cítit. Řídit se srdcem.

Člověk nemá znát budoucnost, zbavuje to naděje.

Nevědomost někdy přináší klamný pocit bezpečí.

Je lepší vidět, co je kolem nás, abychom se tomu mohli účinně bránit, než před tím jen zavírat oči.

Se slovy se musí zacházet opatrně.

Často si myslíme, že se chráníme tím, že	Nevědomost někdy přináší
Co je dobré pro jednoho,	jenom proto, že bolí.
Vědět něco ještě nic neznamená,	zbavuje to naděje.
než co si myslel, že bude cítit.	Se slovy se musí
a nemusí se nutně jednat o pohled špatný.	než před tím jen zavírat oči.

PRACOVNÍ LIST 11 – ŘEŠENÍ

Které byliny jsou léčivé?

ÚKOL:

Kengetorix nastydlé Báře uvařil z bylinek léčivý lektvar, a ten ji do rána zbavil teploty, rýmy i škrábání v krku. S pomocí internetu nebo literatury splň následující úkoly:

1. Rostliny na obrázcích pojmenuj rodovým i druhovým jménem.
2. Zjisti o každé z nich nějakou zajímavou informaci, například kde rostou, jak jsou veliké, které jsou chráněné, jaké jejich část je léčivá a na co pomáhá atd.
3. Zakroužkuj ty, které patří mezi léčivé.

Lípa srdčitá
léčivá

Bez černý
léčivý

Narcis žlutý
není léčivý

Divizna velkokvětá
léčivá

Podběl lékařský
léčivý

Tulipán zahradní
není léčivý

Slunečnice roční
není léčivá

Jitrocel kopinatý
léčivý

Růže šípková
léčivá

PRACOVNÍ LIST 12 – ŘEŠENÍ

Který nákrčník jakou barvou?

ÚKOL:

Bára poznala, že oblíbeným šperkem Keltů byl tzv. nákrčník a jeden si dokonce přivezla jako suvenýr domů. Dokážeš vyluštit „nákrčníkové“ sudoku?

 1	 5	 9	 4	 3	 8	 6	 7	 2
 4	 6	 8	 5	 7	 2	 9	 1	 3
 7	 3	 2	 6	 9	 1	 5	 8	 4
 2	 9	 5	 7	 8	 4	 1	 3	 6
 6	 4	 7	 1	 5	 3	 8	 2	 9
 3	 8	 1	 9	 2	 6	 4	 5	 7
 9	 2	 4	 3	 1	 5	 7	 6	 8
 5	 7	 3	 8	 6	 9	 2	 4	 1
 8	 1	 6	 2	 4	 7	 3	 9	 5